ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.12.2021 г.
COM(2021) 782 final

2021/0411 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки и за отмяна на Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета

{SEC(2021) 420 final} - {SWD(2021) 374 final} - {SWD(2021) 377 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Общ контекст

Както е посочено в Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност[1], в новата Програма на ЕС за борба с тероризма[2] и в Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г.[3], транснационалните заплахи изискват координирана, по-целенасочена и адаптирана реакция. Въпреки че националните органи, които действат на място, са на първа линия в борбата с организираната престъпност и тероризма, действията на равнището на Съюза и глобалните партньорства са от първостепенно значение за осигуряване на ефективно сътрудничество, както и на обмен на информация и знания между националните органи, подкрепени от обща наказателноправна рамка и ефективни финансови средства. Освен това организираната престъпност и тероризмът са емблематични за връзката между вътрешната и външната сигурност. Тези заплахи се разпростират отвъд границите и намират проявление в организирани престъпни групи и терористични групи, които участват в широк спектър от престъпни дейности.

В пространство без контрол по вътрешните граници („Шенгенското пространство“[4]) полицейските служители в една държава членка следва да имат равностоен достъп до информацията, налична при техните колеги в друга държава членка (при същите условия). Те следва да си сътрудничат ефективно и по подразбиране в целия Съюз. Следователно обменът на информация по наказателноправни въпроси е ключов фактор за гарантиране на сигурността в Шенгенското пространство.

Наред с премахването на контрола по вътрешните граници в рамките на Шенгенското пространство, в Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген беше договорен набор от правила за обмен на информация и полицейско сътрудничество. Освен това беше създадена Шенгенската информационна система (ШИС), с която се установява обща база данни на ЕС в областта на сигурността и границите, съдържаща — под формата на сигнали — информация за издирвани и изчезнали лица и вещи.

Според оценката на заплахата от тежка и организирана престъпност в ЕС за 2021 г. (EU SOCTA) над 70 % от организираните престъпни групи съществуват в повече от три държави членки[5]. В EU SOCTA за 2021 г. и в Европейския доклад за наркотиците на EMCDDA от 2021 г.[6] се очертават редица области, в които тежката и организираната престъпност, изглежда, отбелязват ръст. Същевременно, както е посочено в Програмата

---

1 COM(2020) 605 final.

2 COM(2020) 795 final.

3 COM(2021) 170 final.

4 Шенгенското пространство се състои от Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Дания, Естония, Исландия, Испания, Италия, Латвия, Литва, Лихтенщайн, Люксембург, Малта, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Чешката република, Швейцария и Швеция.

5 Европол (2021 г.), *Оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност в Европейския съюз (EU SOCTA)*.

6 Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании (EMCDDA), *Европейски доклад за наркотиците за 2021 г.*

за борба с тероризма[7] от декември 2020 г., степента на терористична заплаха в ЕС остава висока.

Шенгенското пространство е най-голямата зона за свободно пътуване в света. Благодарение на него над 420 милиона души могат да се движат свободно, а стоките и услугите — да циркулират безпрепятствено. С премахването на граничния контрол между държавите членки Шенгенското пространство се превърна в част от нашия европейски начин на живот. То е символ на взаимосвързаността на Европа и на връзките между европейските граждани[8]. Шенгенското пространство също така допринася за ефикасното функциониране на единния пазар, а по този начин и за растежа на икономиката на Съюза[9].

Нарастващата мобилност на хората в рамките на ЕС обаче създава и допълнителни предизвикателства при предотвратяването и борбата с криминални заплахи, както и при осигуряването на обществената безопасност. Почти 2 милиона лица редовно са преминавали границата, в това число 1,3 милиона трансгранични работници[10]. Въпреки че пандемията от COVID-19 намали мобилността в рамките на ЕС, потоците от хора вероятно ще продължат да бъдат важни и за в бъдеще.

През последните години Шенгенското пространство многократно беше подлагано на изпитание от поредица от кризи и предизвикателства, които накараха няколко държави членки да въведат отново контрол по вътрешните граници. Една от посочените от държавите членки причини за такова решение са неконтролираните вторични движения[11] на незаконни мигранти, които според тези държави членки създават сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност, което обосновава необходимостта от повторно въвеждане на граничен контрол. Съгласно Регламент (ЕС) 2016/399[12] (Кодекс на шенгенските граници) временното повторно въвеждане на граничен контрол може да се използва само за ограничен срок от време, при извънредни обстоятелства (като например миграционната криза, наблюдавана в периода 2015—2016 г.) и като крайна мярка. По-специално, съществува поле за подобрения във връзка с използването на полицейски проверки и полицейско сътрудничество, включително, разбира се, по отношение на обмена на информация и комуникация. Тези мерки, особено ако бъдат съчетани, имат потенциала да доведат до същите резултати при контролирането на вторичните движения като временния контрол по вътрешните граници и са с по-ниска степен на намеса по отношение на свободното движение на хора, стоки и услуги.

Бързо изменящата се картина на престъпността и мобилността на хората показват, че трансграничното сътрудничество между правоприлагащите органи в ЕС и в Шенгенското пространство е от решаващо значение за справяне с престъпленията и позволява на гражданите и на законно пребиваващите на територията граждани на трети държави да се възползват безопасно от своето право на свободно движение. Въпреки това продължават да съществуват важни предизвикателства пред способността на правоприлагащите органи да обменят ефективно и ефикасно

---

7 COM(2020) 795 final.

8 Евробарометър № 474: *Шенгенското пространство*.

9 COM(2021) 277 final, 2.6.2021 г.

10 Европейска комисия (2017 г.), „*Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС*“.

11 Сред другите най-често съобщавани от държавите членки причини са миграционната криза от 2015—2016 г., продължаващата терористична заплаха и пандемията от COVID-19.

12 Регламент (ЕС) 2016/399 (Кодекс на шенгенските граници).

информация с колегите си в други държави членки. Тази способност все още се характеризира със значителни различия между държавите членки, което сочи за известна степен на разпокъсаност, в ущърб на ефективността и ефикасността на обмена на информация. В резултат на това престъпниците и престъпните групи продължават да се възползват от тази неефективност, за да извършват трансгранична дейност, а вторичните движения на незаконни мигранти ще продължават да представляват проблем.

• Основания и цели на предложението

Общата цел на настоящото предложение е да се приеме законодателен акт относно организационните и процесуалните аспекти на обмена на информация между правоприлагащите органи в ЕС с цел да се допринесе за ефективния и ефикасен обмен на такава информация, като по този начин се защити едно напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство. Предложението (по-специално) не засяга правилата, уреждащи обмена на информация относно сигнали в ШИС чрез бюрата SIRENE (искане за допълнителна информация от националните вписвания).

Настоящото предложение за *Директива относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки* е част от съгласуван пакет, включващ още предложение за Препоръка на Съвета за укрепване на оперативното трансгранично полицейско сътрудничество, предложение за Регламент за преразглеждане на автоматизирания механизъм за обмен на данни за полицейско сътрудничество („Прюм II“), както и предложение за изменение на Кодекса на шенгенските граници, както е посочено в съобщението на Комисията от юни 2021 г. „*Стратегия за напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство*“[13]. Целта на тези предложения в тяхната съвкупност е да се създаде Кодекс за полицейско сътрудничество с оглед рационализиране, укрепване, развитие, модернизиране и улесняване на сътрудничеството в областта на правоприлагането между съответните национални агенции, като по този начин се подпомогнат държавите членки в борбата им срещу тежката и организираната престъпност и тероризма.

Като се отчита в пълна степен изразеното от съзаконодателя становище, настоящото предложение се основава на констатациите, представени в придружаващата оценка на въздействието. Тези констатации обхващат също така информация, анализи и препоръки, произтичащи от оценките по Шенген в областта на полицейското сътрудничество, извършени през последните шест години, от съобщението на Комисията относно следващите стъпки за привеждане на достиженията на правото на ЕС от бившия трети стълб в съответствие с правилата за защита на данните[14], от обширните консултации със съответните заинтересовани страни от последните две години и от важния набор от документи с насоки на Съвета, разработени през последните 15 години. Въз основа на този комбиниран анализ бяха определени три основни цели. Настоящото предложение има за цел да ги постигне, като реши три основни проблема.

(1) Липса на ясни и строги общи правила относно обмена на информация

Първата цел на настоящото предложение е да се осигури, съгласно точни, последователни и общи правила, **равностойният достъп на правоприлагащите органи на всяка държава членка до наличната в другите държави членки**

[13] COM(2021) 277 final, 2.6.2021 г.
[14] COM(2020) 262 final, 24.6.2020 г.

информация за целите на предотвратяването и разкриването на престъпления, провеждането на наказателни разследвания или операции, **като същевременно се спазват основните права, включително изискванията за защита на данните.**

Правоприлагащите органи на държавите членки участват в ежедневния трансграничен обмен на информация, свързан с операции за противодействие на престъпления. **Правилата на национално равнище обаче възпрепятстват ефективния и ефикасен поток от информация**. Общите правила за обмена на информация в областта на правоприлагането, която е от трансгранично значение, между правоприлагащите органи на държавите членки са установени в Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета за опростяване обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки — на Европейския съюз (наричано по-нататък „Шведско рамково решение“ или ШРР[15]), прието през 2006 г., преди влизането в сила на Договора от Лисабон. Шведското рамково решение частично замени главата за полицейското сътрудничество от Конвенцията от 1990 г. за прилагане на Споразумението от Шенген[16].

В Шведското рамково решение се определят **принципите**, съгласно които следва да се споделя информацията (принципи на наличност и равностоен достъп), **срокът**, в рамките на който следва да се отговори на искане за информация, **формулярите**, които следва да се използват за подаване и отговор на такива искания, както и **гаранциите** за защита на данните, които трябва да бъдат осигурени при обработването на тази информация.

На практика обаче Шведското рамково решение от 2006 г. е неясно, което затруднява пълното прилагане в трансграничен контекст на принципите на наличност на съответната информация/на равностоен достъп до нея[17]. Вследствие на това правилата на национално равнище продължават да възпрепятстват потока от информация въпреки положените усилия за допълване на изискванията съгласно Шведското рамково решение посредством незадължителни насоки на Съвета[18]. Следователно настоящата несигурност би се запазила и би продължила да оказва отрицателно въздействие върху ефективното и ефикасно споделяне на информация, без по същество да се адресира въздействието върху развитието на обстановката в ЕС в областта на сигурността и върху повишената трансгранична мобилност.

Поради тази причина създаването на правна рамка за тези цели посредством директива ще даде възможност за по-добър мониторинг и по-добро изпълнение на правилата на равнището на ЕС и на национално равнище, като същевременно се гарантира сближаване на националните практики, с което ще се подобри ефективността и ефикасността на информационните потоци между държавите членки.

(2) Липса на общи структури и ефикасни инструменти за управление на обмен на информация

---

15 ОВ L 386, 29.12.2006 г., стр. 89—100.

16 ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19—62.

17 Тези нерешени въпроси бяха подчертани по-специално в оценките по Шенген в областта на полицейското сътрудничество. В тези доклади за оценка по държави се подчертава наличието на различаващи се практики в зависимост от това коя държава е другата страна. В тях са обхванати още съответните документи с насоки на Съвета и главата за полицейското сътрудничество от Конвенцията от 1990 г. за прилагане на Споразумението от Шенген и свързаните с тях двустранни/многостранни споразумения.

18 Например: Док. 5825/20 на Съвета от 2 декември 2020 г., *Ръководство за обмен на информация в областта на правоприлагането.*

Втората цел на настоящото предложение за директива е да се постигне сближаване на общи минимални стандарти с оглед на осигуряването на ефикасно и ефективно функциониране на единните звена за контакт. Тези общи минимални изисквания обхващат състава, структурите, отговорностите, персонала и техническия капацитет.

Държавите членки отговарят за поддържането на законността и реда и за опазването на вътрешната сигурност[19]. По принцип те имат свободата да организират своите правоприлагащи органи и служби по своя преценка. Що се отнася до структурите за сътрудничество в областта на правоприлагането, всички държави членки са създали или са в процес по създаване на единно звено за контакт[20], компетентно за насочването на възможно най-голям обмен на информация. Въз основа на националното право или на вътрешните правила правоприлагащите органи могат да обменят информация и пряко помежду си. Въпреки че бяха изготвени различни наръчници и национални информационни документи, за да се улесни хармонизираният подход към начина на организиране на националните единни звена за контакт, все още съществуват значителни различия между държавите членки по отношение на техните структури, функции, средства и капацитет.

В резултат на това **държавите членки невинаги разполагат с необходимите структури за ефективен и ефикасен обмен на информация с други държави членки**. Националните единни звена за контакт невинаги изпълняват координационната си роля и може да не разполагат с ресурси за справяне с нарастващия брой искания.

По-специално, те невинаги са оборудвани с необходимите инструменти за управление на информацията (например деловодна система с общо табло, както и автоматично качване на данни и автоматична кръстосана проверка на данни). Освен това **единните звена за контакт невинаги имат пряк и лесен за ползване достъп до всички съответни бази данни и платформи на равнището на ЕС и на международно равнище**. Някои единни звена за контакт също така имат ограничен достъп до **съответните национални бази данни**, което допълнително забавя цялостния процес на обмен на информация. Освен това единните звена за контакт може да не разполагат с ресурси за своевременно и ефективно справяне с увеличаващия се брой на получените искания. Тази тенденция на нарастване действително не е била винаги съпътствана от пропорционално увеличаване на човешките и ИТ ресурси.

Използваната вече в някои „напреднали“ единни звена за контакт **една съвременна архитектура за управление на информацията** може да намали напрежението върху ограничените човешки ресурси чрез интегриране на информацията, с която разполагат компетентните органи в своите съответни бази данни, а с това също и мониторинга и проследяването на срока за отговор на исканията за информация[21]. Наличните в единните звена за контакт бази данни невинаги се използват в пълния им потенциал поради **елементарните инструменти за търсене**, които възпрепятстват въвеждането на техники за транслитерация[22] и функции за търсене по логика на неточни

19 Член 72 от ДФЕС.

20 Единното звено за контакт е националният информационен център, в който е съсредоточено приемането, обработването и изпращането на информацията до други държави. То обединява под една и съща управленска структура всички основни канали за комуникация в областта на правоприлагането на международно равнище и на равнището на ЕС (Интерпол, Европол и SIRENE).

21 Вж. оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение.

22 Транслитерацията е процесът на представяне на думи/имена от един език чрез използване на азбуката или системата от писмени знаци на друг език (многоезично разпознаване на име). Напр.

съответствия[23]. Липсата на възможности за транслитерация и за търсене по логика на неточни съответствия в рамките на информационните системи не позволява на длъжностните лица да получат изчерпателни резултати (съвпадения) само с едно запитване. В резултат на това длъжностните лица трябва да извършват ново търсене за всяка отделна категория лични данни, която проучват, което води до увеличаване на работното натоварване и до забавяне на процеса на търсене (например размяна на поредността на собственото и фамилното име, различно изписване, използвано за едно и също лице, дължащо се по-специално на различни езици, азбуки и диакритични ударения).

Понастоящем, когато се изисква съдебно разрешение, сроковете почти винаги се превишават. **Функционалната наличност на съдебен орган**, какъвто вече е случаят с по-ефективните и ефикасни единни звена за контакт, ще допринесе за намаляване на неоправданите забавяния. Случаите, за които се изисква съдебно разрешение, действително могат да бъдат разглеждани по-бързо, отколкото понастоящем, което означава, че и сроковете по тях могат да бъдат спазвани по-лесно.

(3) Липса на обичайна практика при използването на съществуващия(те) комуникационен(ни) канал(и) за обмен на информация в рамките на ЕС

Третата цел на настоящото предложение за директива е да се **противодейства на увеличаването на броя на каналите за комуникация, използвани за обмен на информация в областта на правоприлагането между държавите членки, като същевременно се засили ролята на Европол като център на ЕС за информация относно престъпността по отношение на престъпленията, попадащи в обхвата на неговия мандат.**

Като се изключат редица специфични за системата случаи, уредени от правото на ЕС (т.е. исканията за допълнителна информация, свързана със сигнали в ШИС, трябва да се отправят чрез бюрата SIRENE[24], а обменът на информация с Европол — обикновено чрез НЗЕ[25]), държавите членки не са се споразумели за единен канал за обмен на информация между техните правоприлагащи органи при случаи със съюзно измерение, което води до дублиране на искания, неоправдано забавяне и случайна загуба на информация.

В резултат на това държавите членки използват в различна степен различни канали, за да искат, изпращат и получават информация, често без ясна, предварително определена обосновка[26], което затруднява ефективния и ефикасен обмен на информация. Това също така лишава националните органи от подкрепата на Европол, въпреки че държавите членки призовават Агенцията да бъде център на ЕС за

буквата „o“ може да бъде представена като „ò“, „ó“, „ô“, „õ“, „ö“ или „ø“, в зависимост от използвания език/използваната азбука.

23 Основаващата се на неточни съответствия база данни е база данни, която е в състояние да обработва несигурна или непълна информация, като използва логика на неточни съответствия, т.е. способността да се намират съвпадения, дори когато името на дадено лице е погрешно изписано.

24 Обменът на допълнителна информация, свързана със сигнали в ШИС, трябва да се извършва чрез единна мрежа от национални служби, наречени бюра SIRENE.

25 Национално звено на Европол. Обменът на информация с Европол трябва да се осъществява чрез НЗЕ, като се използва SIENA.

26 Редица национални единни звена за контакт (ЕЗК) използват вътрешни насоки, в които се препоръчва или изисква специфично използване на даден канал за комуникация за конкретна цел, като по този начин се гарантира съгласуваност и се избягва дублирането на искания. Други ЕЗК обаче разчитат на навиците и предпочитанията на служителите, като тази свобода на действие води до неефективност в контекста на трансграничното разследване.

информация относно престъпността, който да е в състояние да предоставя качествени продукти, основаващи се на информация.

Единните звена за контакт невинаги гарантират мониторинга на съществуващите канали 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата, което води до евентуални отрицателни последици по отношение на трансгранични случаи, при които се изисква спешно споделяне на информация. Същевременно приложението на Европол за мрежа за сигурен обмен на информация (наричано по-нататък SIENA) не се използва достатъчно въпреки съобразените му с конкретните условия характеристики и стабилната инфраструктура за сигурност на данните. Дори когато държавите членки все пак използват SIENA, те **невинаги ангажират (чрез изпращане на копие) Европол,** макар че обменяната информация попада в мандата на Агенцията. Това може да създаде значителни информационни пропуски на равнище ЕС.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е в съответствие със съществуващите и предстоящите разпоредби на политиката в сферата на сътрудничеството в областта на правоприлагането. Сътрудничеството в сферата на правоприлагането е област на споделена компетентност между ЕС и държавите членки. През последните години е постигнат напредък по отношение на подобряването на сътрудничеството при обмена на информация между държавите членки и на пресичането на възможностите за действие на терористи и извършители на тежки престъпления. Законодателната рамка за борба с тероризма и за обмен на информация беше подсилена след терористичните нападения в Европа. След миграционната криза от 2015 г. общата структура на информационните системи и базите данни в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР) беше преработена с акцент върху оперативната съвместимост[27] и динамичното сближаване между управлението на сигурността, границите и миграцията. Освен това на равнище ЕС беше насърчено по-тясното сътрудничество между правоприлагащите органи чрез публикуването на (незадължителни) препоръки и насоки на Съвета, които имат за цел да се улесни сближаването на националните практики.

Тъй като двете направления на сътрудничеството в областта на правоприлагането са свързани основно с i) обмен на информация (който е в центъра на настоящото предложение) и ii) оперативно трансгранично сътрудничество, настоящото предложение ще бъде част от съгласуван пакет, наред с придружаващото предложение за Препоръка на Съвета относно аспектите на трансграничното оперативно полицейско сътрудничество. Този пакет се допълва от паралелното предложение за Регламент за преразглеждане на автоматизирания механизъм за обмен на данни за полицейско сътрудничество („Прюм II“). Предложението „Прюм II“ ще има за цел укрепване на техническата архитектура на обмена по линия на Прюм, разширяване на предвидения в него обхват на категориите данни и рационализиране и ускоряване на обмена на данни

[27] Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 2019 г., стр. 27); Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816 (ОВ L 135, 2019 г., стр. 85).

след намиране на съвпадение. В подсиленото предложение „Прюм II“ ще бъдат предвидени конкретни правила и възможности за **автоматизирания** обмен на специални — и особено важни — категории данни (например пръстови отпечатъци, ДНК, портретни снимки) в общата рамка и общи правила за общ обмен на информация, предвидени в настоящата директива.

Като важна мярка за повишаване на сигурността в рамките на ЕС, настоящото предложение ще допринесе и за едно напълно функциониращо и устойчиво Шенгенското пространство, както е посочено в стратегията за Шенгенското пространство. Настоящото предложение е също така в пълна съгласуваност с предложението от 2020 г. за преразглеждане на мандата на Европол[28] с цел засилване на мандата на Агенцията във връзка с обработването на големи и сложни набори от данни, както и с европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси[29]. Предложението допълва правната рамка[30] относно обмена на информация във връзка със сигнали в ШИС чрез бюрата SIRENE. Настоящото предложение не засяга никой от тези останали актове на правото на Съюза, нито други актове, като например Директива (ЕС) 2019/1153 от 20 юни 2019 г. за установяване на правила, с които се улеснява използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления, и за отмяна на Решение 2000/642/ПВР на Съвета, за целите на улесняването на достъпа на компетентните органи до финансова информация и до информация за банкови сметки и използването от тях на тази информация с цел предотвратяване, разкриване, разследване или наказателно преследване на тежки престъпления[31].

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящото предложение има за цел да окаже положителен принос за едно напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство, което позволява на повече хора да се движат свободно, а стоките и услугите да циркулират безпрепятствено, което от своя страна ще допринесе за ефикасното функциониране на единния пазар, а по този начин и за растежа на икономиката на Съюза. Следователно настоящото предложение е в пълно съответствие с други политики на Съюза в областта на заетостта, транспорта и в крайна сметка в областта на икономическия растеж в граничните региони в рамките на ЕС, но също и на цялата територия на ЕС.

---

28 COM(2020) 796 final.

29 COM(2018) 225 final – 2018/0108 (COD).

30 ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1—13. Регламент (ЕС) 2018/1860 за използването на Шенгенската информационна система за целите на връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави; Регламент (ЕС) 2018/1861 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006; Регламент (ЕС) 2018/1862 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията, с измененията към него.

31 ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 122—137.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за действията на ЕС в сферата на сътрудничество в областта на правоприлагането в рамките на ЕС е дял V, глава 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Съгласно член 87 от ДФЕС: „*Съюзът развива полицейско сътрудничество, което обединява всички компетентни органи на държавите членки, включително полицейските, митническите и други специализирани правоприлагащи служби в областта на предотвратяването или разкриването на престъпления, както и на действията по разследване*“. По-конкретно, член 87, параграф 2, буква а) от ДФЕС се отнася до мерките относно събирането, съхраняването, обработването, анализа и обмена на подходяща информация за предотвратяването, разкриването и разследването на престъпления. Настоящото законодателно предложение следва да бъде прието в съответствие с обикновената законодателна процедура.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Необходими са действия от страна на ЕС за надлежно разглеждане на проблемите, посочени в първия раздел от настоящия обяснителен меморандум. Целта за подобряване на информационните потоци между съответните правоприлагащи органи, както и с Европол не може да бъде постигната в достатъчна степен, ако държавите членки действат самостоятелно. Поради трансграничния характер на престъпността и тероризма държавите членки са длъжни да разчитат една на друга. Следователно установяването на общи правила за обмена на информация може да бъде постигнато по-добре на равнището на Съюза. Въпреки наличието на редица национални и регионални мерки, държавите членки не биха били в състояние сами да гарантират пълното прилагане на принципите на наличност и равностоен достъп до информация. Ако действат самостоятелно и въз основа на националните схеми, държавите членки не биха преодолели съществуващите различия между единните звена за контакт, които затрудняват ефикасния и ефективен трансграничен обмен на съответната информация. Те не биха осигурили подходящо и еднакво ниво на знания и капацитет за използването на съответните бази данни и канали за комуникация.

ЕС е по-добре подготвен от отделните държави членки да осигури съгласуваност на действията, предприети на национално равнище, да се справи с различията в националните практики, да предотврати дублирането, припокриването и несигурността, а в крайна сметка и да улесни ефикасното противодействие на трансграничната престъпност и тероризма. Очаква се действията на ЕС в отговор на установените проблеми да донесат добавена стойност за целия ЕС, а по този начин и за неговите граждани, тъй като ще направят Шенгенското пространство по-устойчиво и по-стабилно, като това ще има верижен ефект и върху асоциираните към Шенген държави[32]. Общите правила, стандарти и изисквания на равнище ЕС, които улесняват обмена на информация относно трансграничната престъпност между правоприлагащите органи, ще генерират значителни икономии от мащаба, като същевременно гарантират високи стандарти за сигурност и защита на данните.

Сътрудничеството в областта на правоприлагането на равнище ЕС не заменя националните политики в областта на вътрешната сигурност. То не замества работата на националните правоприлагащи органи. Вместо това действията на равнище ЕС

[32] Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

подкрепят и укрепват националните политики за сигурност и работата на националните правоприлагащи органи срещу трансграничната престъпност и тероризма.

- **Пропорционалност**

Настоящото предложение има за цел правната рамка на ЕС да се консолидира в единен правен инструмент за обмен на информация чрез „лисабонизацията“ на Шведското рамково решение. То съдържа и разпоредби, произтичащи от набор от незадължителни насоки на Съвета, приети през последните 15 години. Като се имат предвид призивът на съзаконодателя и изразената от държавите членки готовност на етапа на консултациите, в настоящото предложение за директива се разглеждат установените проблеми, без да се надхвърля строго необходимото за постигане на целта за осигуряване на ефективни и ефикасни информационни потоци между държавите членки.

- **Избор на инструмент**

Като се основава на съответни предишни заключения на Съвета[33], настоящото предложение на Комисията за директива има за цел да се постигнат ефективни и ефикасни информационни потоци между правоприлагащите органи на държавите членки посредством значително сближаване на законодателствата на държавите членки относно обмена на информация и комуникация. В разпоредбите му се осигурява зачитане на предоставянето на правомощия, както и на различията в правните системи и традициите на държавите членки, както е признато в Договорите. С оглед на гореизложеното предложеното законодателно предложение е под формата на директива.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Консултациите включваха **заинтересовани страни** измежду широк кръг от теми, националната полиция, митниците, съдебните органи и органите за защита на данните, организации на гражданското общество, представители на академичните среди, както и представители на обществеността, като бяха обсъдени техните очаквания и опасения, свързани със засилването на сътрудничеството в областта на правоприлагането в ЕС[34].

Комисията използва **различни средства за ангажиране**, като например целеви въпросници, интервюта с експерти, фокус групи, разглеждане на казуси, и организира тематични семинари с представители на държавите членки и на асоциираните към Шенген държави. Темите и вариантите на политиката, представени в оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение, бяха обсъдени и в рамките на съответните работни групи на Съвета (например работна група „Правоприлагане“ (Полиция), работна група „Правоприлагане“ (Митници), Постоянен комитет за оперативно сътрудничество в областта на вътрешната сигурност).

---

33 Заключения на Съвета относно вътрешната сигурност и европейското полицейско партньорство, 13083/1/20.

34 Изчерпателно представяне на консултациите със заинтересованите страни се съдържа в оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение.

Освен това, в съответствие с насоките за по-добро регулиране[35], Комисията започна **обществена консултация**. **Резултатите от консултативните дейности** (20 отговора) бяха надлежно взети предвид при изготвянето на настоящото предложение[36].

- **Събиране и използване на експертни становища**

По време на подготовката на „*Проучване в подкрепа на изготвянето на оценка на въздействието на политическите инициативи на ЕС за улесняване на трансграничното сътрудничество в областта на правоприлагането*“ изпълнителят също така проведе редица консултативни дейности, като проучвателни събеседвания, въпросници и онлайн проучвания, полуструктурирани интервюта, разглеждане на казуси и фокус групи.

- **Оценка на въздействието**

В съответствие с насоките за по-добро регулиране беше извършена оценка на въздействието за изготвянето на настоящото законодателно предложение. Въз основа на своите констатации Комисията установи три основни проблема, които съответстват на три основни специфични цели на настоящото предложение (както е посочено по-горе). Съответно бяха разгледани три варианта на политиката с различна степен на намеса за потенциалното постигане на всяка от специфичните цели[37].

Специфична цел 1: *да се улесни равностойният достъп на правоприлагащите органи до информацията, с която разполага друга държава членка, като същевременно се спазват основните права, включително изискванията за защита на данните.*

Чрез:

(1) осигуряване на съответствие на разпоредбите, съдържащи се понастоящем в ШРР от 2006 г., с Директивата относно правоприлагането в областта на защитата на данните от 2016 г.;

(2) разработване на набор от нови съпътстващи мерки с незадължителен характер, като например обучение и насоки на Комисията относно специфични аспекти на обмена на информация в областта на правоприлагането, ако е целесъобразно;

(3) повишаване на яснотата на разпоредбите на ШРР. Това се постига чрез изясняване на обхвата на ШРР и опростяване на неговото използване. Могат да бъдат разработени и насоки на Комисията относно националните набори от данни, налични във всяка държава членка за евентуален обмен, с цел по-нататъшно подобряване на прилагането, ако е целесъобразно;

(4) улесняване на спазването на изискванията по отношение на срокове, в рамките на които информацията трябва да се предоставя на друга държава членка, включително когато се изисква съдебно разрешение.

Специфична цел 2: *да се гарантира, че всички държави членки разполагат с ефективно функциониращо единно звено за контакт, включително когато се изисква съдебно разрешение за предоставянето на информация при искане от друга държава членка.*

---

35 SWD(2017) 350, 7.7.2017 г.

36 Кодекс на ЕС за полицейско сътрудничество — борба с трансграничната тежка и организирана престъпност (europa.eu)

37 Вж. оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение.

Чрез:

(1) разработване на нов набор от съпътстващи мерки с незадължителен характер, като например обучение, финансова подкрепа и съответни насоки на Комисията, ако е целесъобразно;

(2) установяване на минимални общи изисквания относно състава на единните звена за контакт (включително когато се изисква съдебно разрешение), относно техните функции, персонал и компетентност.

Специфична цел 3: *да се противодейства на увеличаването на броя на каналите за комуникация, използвани за обмен на информация в областта на правоприлагането между държавите членки, като същевременно се засили ролята на Европол като център на ЕС за информация относно престъпността по отношение на престъпленията, попадащи в обхвата на неговия мандат.*

Чрез:

(1) разработване на нов набор от съпътстващи мерки с незадължителен характер, като например обучение, финансова подкрепа и насоки на Комисията относно споделянето на информация, ако е целесъобразно;

(2) изискване към държавите членки да използват SIENA за всеки двустранен или многостранен обмен на информация съгласно предложената директива след изтичането на необходим преходен период, в който се осигурява пълното въвеждане на SIENA.

С тези мерки ще се **рационализира, изясни, развие и модернизира трансграничното сътрудничество в областта на правоприлагането, като същевременно ще се осигури по-добра защита на основните права**, по-специално по отношение на защитата на личните данни (както е обяснено по-долу). Също така ще се засили подкрепата на Европол за държавите членки в борбата с променящите се заплахи. Предпочетеният вариант на политика ще осигури силно сближаване на националните практики по отношение на ефективното и ефикасно функциониране на единното звено за контакт чрез общи минимални стандарти.

Очаква се най-положителното въздействие на предпочетения вариант на политиката да произтече от установяването на единното звено за контакт като „обслужване на едно гише“ за сътрудничество в областта на правоприлагането във всички държави членки. Превръщането на приложението SIENA на Европол в канал за комуникация по подразбиране ще допринесе за рационализирането на обмена на информация в областта на правоприлагането, като същевременно ще се гарантира сближаването на информацията в Европол и сигурността на тази информация (както и на личните данни). Предпочетеният вариант на политиката включва и съпътстващи мерки, като например подходящи обучения и финансова подкрепа — ключови фактори за постигане на представените по-горе специфични цели. Предпочетеният вариант отразява най-доброто кумулативно въздействие по отношение на относимостта, добавената стойност, ефективността, ефикасността, съгласуваността и пропорционалността. При него се извличат поуки от миналото, като същевременно вариантът е достатъчно амбициозен. При предпочетения вариант са взети надлежно предвид изразените от държавите членки мнения, като едновременно с това се отговаря на оправданите очаквания на гражданите и предприятията на ЕС. По този начин предпочетеният вариант допринася за ефективното и ефикасно функциониране на Шенгенското пространство.

- **Основни права**

В оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение, е направен анализ на въздействието, което всеки вариант на политиката, включително предвидените в настоящото предложение за директива мерки, потенциално би оказал върху основните права на гражданите. По дефиниция всички варианти на политиката, свързани със споделянето на информация между правоприлагащите органи, оказват въздействие върху правото на защита на личните данни, както е предвидено в член 8 от Хартата на основните права на ЕС (наричана по-нататък Хартата) и в член 16 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Вариантите на политиката оказват потенциално въздействие и върху други основни права, като например тези, за които е предвидена защита в член 2 (Право на живот), член 3 (Право на неприкосновеност на личността), член 6 (Право на свобода и сигурност), член 17 (Право на собственост) и член 45 (Свободно движение и пребиваване) от Хартата. В оценката на въздействието беше счетено, че избраните варианти на политиката са пропорционални, тъй като са ограничени до строго необходимото за постигане на целта за защита на вътрешната сигурност в Шенгенското пространство, като същевременно се защитава свободното движение на хора[38].

Освен това привеждането на съответните правила относно обмена на информация за целите на правоприлагането в съответствие с приетите впоследствие и приложими правила относно обработването на лични данни за целите на правоприлагането (съгласно Директивата относно правоприлагането в областта на защитата на данните от 2016 г., наричана по-нататък Директива относно правоприлагането[39]) се очаква да окаже положително въздействие върху защитата на основните права на гражданите. Използването на SIENA като канал за комуникация също ще повиши сигурността на системите за обработване на лични данни и цялостната им защита срещу евентуални злоупотреби. Тъй като с Директивата относно правоприлагането се осигурява и гарантира изискваното ниво на защита на личните данни в Съюза, не е необходимо то да се надхвърля. Вместо това привеждането в съответствие ще гарантира пълна съгласуваност с правилата на ЕС за защита на личните данни, включително с тези, съдържащи се в Директивата относно правоприлагането. По този начин се постига съдържащият се в съобщение от 2020 г. ангажимент на Комисията „*[n]рез последното тримесечие на 2021 г. […] [да] направи законодателно предложение, което най-малкото […] [да] доведе до изменение на Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета с цел да се гарантира необходимото привеждане в съответствие със защитата на данните*“[40].

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Въпреки че евентуалните разходи зависят в голяма степен от особеностите на ИТ структурата и правните параметри на всяка държава, Европол предостави разчет за тези разходи и го докладва в оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение. Необходимите ИТ актуализации както в единните звена за контакт, така и в центровете за полицейско и митническо сътрудничество[41] се изчисляват

38 Вж. оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение.

39 Директива (ЕС) 2016/680, ОВ L 119, 4.5.2016 г.

40 COM(2020) 262, *„Следващи стъпки за привеждане на достиженията на правото на ЕС от бившия трети стълб в съответствие с правилата за защита на данните“*.

41 Центровете за полицейско и митническо сътрудничество са регионални информационни центрове, създадени в граничните региони на две или повече държави членки. Те се състоят от

максимално на **еднократни общи разходи** в размер на **11,5 милиона евро**. Предвижда се те да се разделят, както следва:

– 1,5 милиона за създаване на деловодни системи в 10 държави членки (все още не са оборудвани);

– 1 милион за интегриране на SIENA в деловодните системи на единните звена за контакт на 20 държави членки (все още не са оборудвани);

– 2,25 милиона за установяване на свързаност на центровете за полицейско и митническо сътрудничество със SIENA в най-много 45 центъра за полицейско и митническо сътрудничество (14 от 59 вече са свързани);

– 6,75 милиона за създаване на деловодни системи в най-много 45 центъра за полицейско и митническо сътрудничество (45x 150 000 EUR).

Счита се, че тези разходи (еднократни инвестиции) са приемливи и **пропорционални** на установения проблем и не надхвърлят необходимото за постигане на специфичните цели, определени в настоящото предложение за директива. Следва да се отбележи, че държавите членки при всички случаи се стремят към модернизиране на своите информационни системи (също и в контекста на оперативната съвместимост на информационните системи на ЕС). Това предоставя добра възможност за ефективно по отношение на разходите прилагане на промените, предвидени в разпоредбите на настоящото предложение. Тези разчети не обхващат нуждите от обучение, тъй като разходите за обучение, особено по отношение на ИТ актуализациите, зависят до голяма степен от особеностите на ИТ структурата и правните параметри на всяка държава.

Във всеки случай разходите на национално равнище следва да бъдат покрити от програмите на държавите членки по линия на фонд „Вътрешна сигурност“[42]. Фонд „Вътрешна сигурност“ включва специфичната цел за „*подобряване и улесняване на обмена на информация*“ и за „*подобряване и интензифициране на трансграничното сътрудничество*“[43]. Поради това при изготвянето на националните си програми държавите членки се приканват да включват дейности, свързани с изпълнението на предвидената директива, с изрично позоваване на звена за контакт и центровете за полицейско и митническо сътрудничество, както и на свързаността със SIENA. Тъй като някои държави членки са постигнали по-голям напредък от други по отношение на равнището на сътрудничество, разходите за изпълнение на предложената директива ще бъдат различни за отделните държави членки.

Освен разходите, които могат да бъдат покрити от програмите на държавите членки по линия на фонд „Вътрешна сигурност“, няма да има други разходи, поемани на равнището на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване

Оценката на въздействието на предложените мерки зависи от информацията, която трябва да бъде получена от държавите членки. Поради тази причина настоящото предложение съдържа **разпоредби относно събирането на данни, свързани с дадени**

служители на правоприлагащите органи от тези държави членки. До този момент в Европа са създадени 59 центъра за полицейско и митническо сътрудничество.

42 Регламент (ЕС) 2021/1149.

43 Вж. член 3, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) 2021/1149.

показатели. Отговорността за събирането на съответните данни от мониторинга следва да бъде от компетентността на националните органи, в идеалния случай — на единните звена за контакт. Впоследствие мониторингът на тези показатели за дейността ще се използва за събиране на информация относно прилагането на предложените мерки.

В тази връзка с настоящото предложение се въвежда изискване Комисията да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който се оценява степента, до която държавите членки са предприели необходимите мерки, за да се съобразят с предложената директива. В съответния член се изисква също така пет години след влизането в сила на директивата Комисията да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на нейната добавена стойност и, ако е целесъобразно, да разгледа възможността за евентуалното ѝ преразглеждане.

Наред с това законодателно предложение Комисията, действайки по силата на административната си автономия, ще създаде **неформална експертна група**, съставена от експерти от всяка държава членка, която да консултира и подпомага Комисията при мониторинга и прилагането на директивата, включително при изготвянето на документи с насоки на Комисията. Тази експертна група може да се основава на съществуващия неофициален ръководител на мрежата от единни звена за контакт. И накрая, но не на последно място, механизмът за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген в областта на полицейското сътрудничество ще продължи да се прилага в съответствие с действащия регламент на Съвета[44] и с евентуалното му изменение[45]. Тези доклади за оценка до момента обхващаха изпълнението на Шведското рамково решение. Бъдещите оценки ще включват изпълнението на предвидената нова директива.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Настоящото законодателно предложение за директива е структурирано в шест глави:

(1) Общи разпоредби за обмен на информация между правоприлагащите органи на държавите членки за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на престъпления (членове 1—3)

Първият набор от разпоредби се основава на структурата и съдържанието на Шведското рамково решение, което е в сила от 2006 г. Освен това обхватът и съдържанието му са приведени в съответствие с разпоредбите относно полицейското сътрудничество (дял V, глава 4), въведени с Договора от Лисабон, който е в сила от 2009 г.

В член 1 се определя обхватът на хоризонталните правила за обмен на информация за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат, освен ако в други специални актове на правото на ЕС не е постановено друго.

В член 2 се определят редица основни понятия, като например органите, спрямо които се прилагат хоризонталните правила за обмен на информация, съответните престъпления и видът на информацията, налична при правоприлагащите органи.

---

44 ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 27—37.

45 Предложение на Комисията за Регламент на Съвета относно създаването и функционирането на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1053/2013, 2 юни 2021 г.

В член 3 се посочват три принципа, които трябва да се спазват при обмена на информация между държавите членки съгласно директивата: принципът на равностоен достъп, с който се установява, че за обмена на информация в рамките на една държава членка и между държавите членки трябва да съществуват по същество еднакви условия; принципът на наличност, съгласно който ако в дадена държава членка е налична информация относно престъпление, то тя по правило трябва да се предостави и на други държави членки; и принципът на поверителност, с който се гарантира, че държавите членки зачитат взаимно своите изисквания за поверителност при третирането на такава информация, като осигуряват сходно ниво на защита.

(2) Обмен на информация чрез единното звено за контакт (членове 4—6)

В член 4 се определят редица изисквания по отношение на исканията за информация, изпращани до единното звено за контакт. Това се отнася по-специално за критериите, с помощта не които се обосновава искането и се определя неговата спешност. Искането се подава от единното звено за контакт на други държави членки или, ако дадена държава членка реши, от други правоприлагащи органи. Езикът, използван за искането, трябва да се избере от списък с езици, който всяка държава членка е длъжна да определи и който се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

В член 5 се установява задължението за единното звено за контакт, което получава посочените в член 4 искания за информация, да обработва и да отговаря на исканията в рамките на точни срокове, от които може да се направи дерогация единствено при някои строго определени обстоятелства, а именно когато се изисква съдебно разрешение. Това предоставяне на информация трябва да се извършва на същия език, използван за искането.

В член 6 се съдържа изчерпателен списък на основанията, на които единното звено за контакт може да се позове, когато това е обективно обосновано, за да откаже разкриването на исканата информация, за което съответният орган на молещата държава членка трябва да бъде своевременно уведомен. Предвидена е възможност единното звено за контакт да поиска разяснения относно съдържанието на исканията, като това ще спре приложимите срокове, но само ако разясненията са обективно необходими, за да се избегне отказване на искането. Във връзка с други разяснения, които може да бъдат счетени за необходими, няма да има такова спиране.

(3) Друг обмен на информация (членове 7—8)

В член 7 се установява задължението за държавите членки да споделят информация с друга(и) държава(и) членка(и) спонтанно, т.е. по собствена инициатива на съответния орган, без да е подадено искане за информация, когато има вероятност тази информация да спомогне за постигането на една от посочените в директивата цели.

С член 8 се гарантира, че съответните единни звена за контакт са информирани за всеки обмен на информация по искане, различно от искания, подадени до единното звено за контакт, т.е. обмен на информация по искане, което се обработва пряко между правоприлагащите органи на различни държави членки, или при искания за информация, отправени от единно звено за контакт до правоприлагащ орган на друга държава членка. Това включва обмен на съответна информация между центровете за полицейско и митническо сътрудничество и други равностойни органи, доколкото те отговарят на изискванията за правоприлагащи органи съгласно предложената директива.

(4) Допълнителни правила относно предоставянето на информация съгласно глави II и III (членове 9—13)

Член 9 се отнася до ситуации, при които съгласно националното право на държавата членка, при която е налична съответната информация, се изисква съдебно разрешение за предоставянето на тази информация, по искане или спонтанно, както и чрез единното звено за контакт или от правоприлагащ орган. С тази разпоредба се привежда в действие и допълнително се уточнява принципът на равностоен достъп, което означава, че трябва да се прилагат по същество еднакви условия, когато исканата информация подлежи на съдебно разрешение, независимо от факта, че информацията следва да се предостави на орган на друга държава членка, а не на орган на същата държава членка. В този член също така се установява, че съответният орган трябва незабавно да предприеме всички необходими стъпки — както практически, така и правни — в съответствие с националното си право, за да получи такова съдебно разрешение във възможно най-кратък срок.

В член 10 се определят някои изисквания, насочени към осигуряване на адекватна защита на личните данни, които произтичат по-специално от привеждането в съответствие с правилата на Директивата относно правоприлагането.

В член 11 се урежда езикът, който трябва да бъде използван от единните звена за контакт и правоприлагащите органи в ситуациите, посочени в настоящата директива, както по отношение на действителното предоставяне на информация, така и на всякаква друга комуникация, свързана с нея. Подобни езикови изисквания не се прилагат за прекия обмен на информация и друга комуникация, посочени в член 8. Държавите членки трябва да изготвят списък на приемливите за тях езици, в който следва да се включва и английският език. Тези списъци трябва да бъдат публикувани от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*.

С член 12 се въвежда задължението за единното звено за контакт и за всички други правоприлагащи органи да информират системно Европол (което означава „да е сложен в копие“), доколкото обменът се отнася до престъпления, попадащи в обхвата на мандата на Европол, както е посочено в основния акт на Европол. С това задължение се гарантира, че Европол ще може да изпълнява ролята си на информационен център в ЕС по отношение на информацията, която е от значение за целите на правоприлагането.

В член 13 се изисква всички съответни органи да използват — а за тази цел и да бъдат пряко свързани към — приложението за мрежа за сигурен обмен на информация (SIENA), управлявано от Европол, за всеки попадащ в обхвата на директивата обмен на информация и на свързаната с нея комуникация. Тези правила относно задължителното използване на SIENA не се прилагат, когато специални актове от правото на Съюза съдържат различни изисквания относно канала за комуникация, който трябва да се използва, например по отношение на обмена на информация, уреден от Регламента за ШИС[46], като се има предвид, че обменът по силата на такива специални актове е изключен от обхвата на настоящата директива.

[46] ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1—13. Регламент (ЕС) 2018/1860 за използването на Шенгенската информационна система за целите на връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави; Регламент (ЕС) 2018/1861 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006; Регламент (ЕС) 2018/1862 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията, с измененията към него.

(5) Минимални изисквания относно създаването на единно звено за контакт като централна структура за координация на обмена на информация между държавите членки (членове 14—16)

В петия набор от разпоредби се въвежда и доразвива задължението на всяка държава членка да създаде или определи единно звено за контакт за централна структура, която да координира обмена на информация между нейните правоприлагащи органи и тези на другите държави членки в рамките на обхвата на директивата. В него се установяват редица минимални изисквания, на които трябва да отговаря всяко единно звено за контакт.

В член 14 се определят задачите и компетентността на единното звено за контакт. С цел да изпълнява своите функции, единното звено за контакт трябва да има достъп до необходимата информация и да бъде системно информирано за всеки пряк обмен на информация между неговите национални органи и тези на другите държави членки. Самото създаване или определяне на единните звена за контакт трябва в рамките на определен срок да бъде съобщено на Комисията, която след това трябва да публикува тези уведомления в *Официален вестник на Европейския съюз*.

В член 15 се установяват минимални изисквания по отношение на състава на единното звено за контакт, като се оставя известна гъвкавост на всяка държава членка да определи точните му организация и състав, които счита за най-подходящи в зависимост от националните обстоятелства, при условие че са изпълнени изискванията съгласно директивата.

В член 16 се определят минимални изисквания по отношение на деловодната система на единните звена за контакт.

(6) Заключителни разпоредби

Със заключителните разпоредби се гарантира, че на изпълнението на предложената директива се извършва мониторинг по подходящ начин. На първо място, от държавите членки — чрез задължението за ежегодно събиране и предоставяне на минимален набор от статистически данни (член 17). На второ място, от Комисията — по силата на задължението за докладване на Европейския парламент и на Съвета, като наред с другото се вземат предвид предоставените от държавите членки данни, като по този начин, на трето място, се дава възможност на тези две институции да наблюдават и изпълнението на директивата (член 18).

И накрая, в членове 19, 20, 21, 22 и 23 се разглеждат редица необходими въпроси от правно-технически характер, а именно заличаването или отмяната на вече съществуващи правила, които правилата на предложената директива заменят, транспонирането в националното законодателство, както и влизането в сила и адресатите. Що се отнася до съществуващите правила, съдържащи се в Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген (член 19), член 39 от нея се заменя само доколкото се отнася до обмена на информация за целите, посочени в предложената директива. Член 39 продължава да се прилага за другите форми на полицейско сътрудничество, обхванати от този член. За разлика от него, член 46 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген, който се отнася конкретно до такъв обмен на информация, се заменя напълно от предложената директива и поради това се заличава.

2021/0411 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки и за отмяна на Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 87, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Транснационалните заплахи, свързани с престъпни дейности, изискват координирана, целенасочена и адаптирана реакция. Въпреки че националните органи, които действат на място, са на първа линия в борбата с организираната престъпност и тероризма, действията на равнището на Съюза са от първостепенно значение за осигуряване на ефикасно и ефективно сътрудничество, включително по отношение на обмена на информация. Освен това организираната престъпност и по-специално тероризмът са емблематични за връзката между вътрешната и външната сигурност. Тези заплахи се разпростират отвъд границите и намират проявление в организирани престъпни групи и терористични групи, които участват в широк спектър от престъпни дейности.

(2) В пространство без контрол по вътрешните граници полицейските служители в една държава членка следва, в рамките на приложимото право на Съюза и на приложимото национално право, да имат възможност да получат равностоен достъп до информацията, налична при техните колеги в друга държава членка. В тази връзка правоприлагащите органи следва да си сътрудничат ефективно и по подразбиране в целия Съюз. Следователно полицейското сътрудничество по отношение на обмена на информация, която е от значение за целите на правоприлагането, съставлява съществен елемент от мерките, които стоят в основата на обществената сигурност в едно взаимозависимо пространство без контрол по вътрешните граници. Обменът на информация относно престъпността и престъпните дейности, включително тероризма, служи на общата цел за защита на сигурността на физическите лица.

(3) Обменът на информация между държавите членки за целите на предотвратяването и разкриването на престъпления се урежда от Конвенцията за

прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г.[47], приета на 19 юни 1990 г., по-специално в членове 39 и 46 от нея. С Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета[48] тези разпоредби бяха частично заменени и бяха въведени нови правила за обмена на информация и сведения между правоприлагащите органи на държавите членки.

(4) Оценките, включително тези, извършени съгласно Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета[49], показаха, че Рамково решение 2006/960/ПВР не е достатъчно ясно и не гарантира адекватен и бърз обмен на съответната информация между държавите членки. Оценките показаха също, че рамковото решение се използва рядко на практика, отчасти поради липсата на яснота между приложното поле на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и това на рамковото решение.

(5) Поради това съществуващата правна рамка, състояща се от съответните разпоредби на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и Рамково решение 2006/960/ПВР, следва да бъде актуализирана и заменена, за да осигури и улесни, чрез установяването на ясни и хармонизирани правила, адекватния и бърз обмен на информация между компетентните правоприлагащи органи на различните държави членки.

(6) По-специално, несъответствията между съответните разпоредби на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и Рамково решение 2006/960/ПВР следва да бъдат премахнати чрез включване на обмена на информация за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления, като по този начин напълно се заменят, доколкото става въпрос за такъв обмен, членове 39 и 46 от посочената конвенция и се осигурява необходимата правна сигурност. Освен това съответните правила следва да бъдат опростени и изяснени, за да се улесни ефективното им прилагане на практика.

(7) Необходимо е да се установят правила, уреждащи междусекторните аспекти на този обмен на информация между държавите членки. Правилата, установени в настоящата директива, не следва да засягат прилагането на правилата на правото на Съюза относно конкретни системи или рамки за подобен обмен, като например тези, установени в регламенти (ЕС) 2018/1860[50], (ЕС) 2018/1861[51],

---

47 Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19).

48 Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета от 18 декември 2006 г. за опростяване обмена на информация и сведения между правоприлагащите органи на държавите — членки на Европейския съюз (ОВ L 386, 29.12.2006 г., стр. 89).

49 Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на решението на изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г. за създаване на Постоянен комитет за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген (ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 27).

50 Регламент (ЕС) 2018/1860 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за използването на Шенгенската информационна система за целите на връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1).

51 Регламент (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006 (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14).

(ЕС) 2018/1862[52] и (ЕС) 2016/794[53] на Европейския парламент и на Съвета, директиви (ЕС) 2016/681[54] и 2019/1153[55] на Европейския парламент и на Съвета и решения 2008/615/ПВР[56] и 2008/616/ПВР на Съвета[57].

(8) Настоящата директива не урежда предоставянето и използването на информация като доказателство в съдебните производства. По-специално, тя не следва да се тълкува като установяваща право на използване като доказателство на информацията, предоставена съгласно правилата, установени в нея, и следователно не засяга никое от предвидените в приложимото право изисквания за получаване на съгласието на държавата членка, предоставяща информацията за такова използване. Настоящата директива оставя незасегнати правните актове на Съюза относно доказателствата, като например Регламент (ЕС) .../...[58] [*относно европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси*] и Директива (ЕС) .../...[59] [*за установяване на хармонизирани правила относно определянето на юридически представители за целите на събирането на доказателства по наказателни производства*].

(9) Всеки обмен на информация съгласно настоящата директива следва да се подчинява на три общи принципа, а именно: наличност, равностоен достъп и поверителност. Въпреки че тези принципи не засягат по-специфичните разпоредби на настоящата директива, те следва да направляват нейното тълкуване и прилагане, когато е уместно. Принципът на наличност например следва да се разбира като указващ, че съответната информация, налична при единното звено за контакт или правоприлагащите органи на една държава членка, следва да бъде на разположение във възможно най-голяма степен и на

---

52 Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и на Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56).

53 Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

54 Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 132).

55 Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на правила, с които се улеснява използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления, и за отмяна на Решение 2000/642/ПВР на Съвета (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 122).

56 Решение 2008/615/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. относно засилването на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност (ОВ L 210, 6.8.2008 г., стр. 1).

57 Решение 2008/616/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. за изпълнение на Решение 2008/615/ПВР относно засилването на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност (ОВ L 210, 6.8.2008 г., стр. 12). Предложението за Регламент относно автоматизирания обмен на данни за целите на полицейското сътрудничество („Прюм II“) има за цел да отмени части от тези решения на Съвета.

58 Предложение за регламент, COM(2018) 225 final – 2018/0108 (COD).

59 Предложение за директива, COM(2018) 226 final – 2018/0107 (COD).

органите на други държави членки. Принципът обаче не следва да засяга прилагането, когато това е оправдано, на конкретни разпоредби на настоящата директива, ограничаващи наличността на информацията, като например тези относно основанията за отказ на искания за информация и съдебно разрешение. Освен това, съгласно принципа на равностоен достъп, достъпът на единното звено за контакт и на правоприлагащите органи на други държави членки до съответната информация следва по същество да бъде същият (и следователно да бъде нито повече, нито по-малко строг) като достъпа на органите на една и съща държава членка, при спазване на по-специфичните разпоредби на директивата.

(10) За да се постигне целта за улесняване и осигуряване на адекватен и бърз обмен на информация между държавите членки, следва да се предвиди получаването на такава информация чрез отправяне на искане за информация до единното звено за контакт на другата съответна държава членка в съответствие с някои ясни, опростени и хармонизирани изисквания. Що се отнася до съдържанието на такива искания за информация, следва по-специално да се уточни изчерпателно, достатъчно подробно и без да се засяга необходимостта от оценка на всеки отделен случай, кога те трябва да се считат за спешни и какви обяснения трябва да съдържат като минимум.

(11) Докато е ясно, че единните звена за контакт на всяка държава членка следва винаги да имат възможност да подават искания за информация до единното звено за контакт на друга държава членка, в интерес на гъвкавостта, на държавите членки следва да се позволи да решат, че техните правоприлагащи органи също могат да отправят такива искания. За да могат единните звена за контакт да изпълняват координационните си функции съгласно настоящата директива, е необходимо обаче, когато държава членка вземе такова решение, нейното единно звено за контакт да бъде информирано за всички изходящи искания, както и за комуникацията, свързана с тях, като винаги бъде слагано в копие.

(12) Сроковете са необходими, за да се гарантира бързото обработване на исканията за информация, подадени до единното звено за контакт. Тези срокове следва да бъдат ясни и пропорционални и да отчитат дали искането за информация е спешно и дали се изисква предварително съдебно разрешение. За да се гарантира спазването на приложимите срокове, като същевременно се даде възможност за известна гъвкавост, когато това е обективно обосновано, е необходимо по изключение да се позволят отклонения от срока само когато и доколкото компетентният съдебен орган на замолената държава членка се нуждае от допълнително време, за да вземе решение относно предоставянето на необходимото съдебно разрешение. Такава необходимост може да възникне например поради широкия обхват или сложността на въпросите, повдигнати в искането за информация.

(13) В изключителни случаи може да е обективно обосновано дадена държава членка да откаже искане за информация, отправено до единно звено за контакт. За да се гарантира ефективното функциониране на системата, създадена с настоящата директива, тези случаи следва да бъдат изчерпателно изброени и да се тълкуват ограничително. Когато само част от информацията, за която се отнася такова искане за информация, се обхваща от причините за отказване на искането, останалата част от информацията се предоставя в сроковете, определени в настоящата директива. Следва да се предвиди възможността да се поискат разяснения, в който случай приложимите срокове следва да се спрат. Такава

възможност обаче следва да съществува само когато разясненията са обективно необходими и пропорционални, тъй като в противен случай искането за информация би било отказано поради една от причините, изброени в настоящата директива. В интерес на ефективното сътрудничество следва да се запази възможността да се поискат считаните за необходими разяснения и в други ситуации, без обаче това да води до спиране на сроковете.

(14) За да се осигури необходимата гъвкавост с оглед на оперативните нужди, които могат да се различават на практика, следва да се предвидят две други средства за обмен на информация, в допълнение към исканията за информация, подавани до единните звена за контакт. Първото средство е спонтанното предоставяне на информация, т.е. по собствена инициатива на единното звено за контакт или на правоприлагащите органи без предварително искане. Второто средство е предоставянето на информация при искания за информация, подадени от единните звена за контакт или от правоприлагащите органи не до единното звено за контакт, а по-скоро пряко до правоприлагащите органи на друга държава членка. По отношение и на двете средства следва да се определят само ограничен брой минимални изисквания, по-специално за информиране на единното звено за контакт, а що се отнася до предоставянето на информация по собствена инициатива – за ситуациите, при които трябва да се предоставя информация, и за езика, който трябва да се използва.

(15) Изискването за предварително съдебно разрешение за предоставянето на информация може да бъде важна гаранция. Правните системи на държавите членки се различават в това отношение и настоящата директива не следва да се разбира като засягаща подобни изисквания, установени в националното право, освен че подчинява националния обмен на информация и обмена на информация между държавите членки на условието да се третират по еднакъв начин както по същество, така и процесуално. Освен това, за да се сведат до минимум забавянията и усложненията, свързани с прилагането на такова изискване, единното звено за контакт или правоприлагащите органи, според случая, на държавата членка на компетентния съдебен орган следва да предприемат всички практически и правни стъпки, когато е уместно в сътрудничество с единното звено за контакт или с правоприлагащия орган на другата държава членка, поискала информацията, за да получат съдебно разрешение във възможно най-кратък срок.

(16) Особено важно е защитата на личните данни в съответствие с правото на Съюза да бъде гарантирана във връзка с целия обмен на информация съгласно настоящата директива. За тази цел правилата на настоящата директива следва да бъдат приведени в съответствие с Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета[60]. По-специално следва да се уточни, че всички лични данни, обменяни от единните звена за контакт и правоприлагащите органи, остават ограничени до категориите данни, изброени в раздел Б, точка 2 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на

[60] Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

Съвета[61]. Освен това, доколкото е възможно, всички такива лични данни следва да се разграничават в зависимост от тяхната степен на точност и надеждност, като фактите следва да се разграничават от личните оценки, за да се гарантира както защитата на физическите лица, така и качеството и надеждността на обменяната информация. Ако се окаже, че личните данни са неверни, те следва незабавно да бъдат коригирани или изтрити. Това коригиране или изтриване, както и всяко друго обработване на лични данни във връзка с дейностите по настоящата директива, следва да се извършват в съответствие с приложимите правила на правото на Съюза, по-специално Директива (ЕС) 2016/680 и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета[62], които не се засягат от разпоредбите на настоящата директива.

(17) За да се даде възможност за адекватно и бързо предоставяне на информация от единните звена за контакт при поискване или по тяхна собствена инициатива, е важно съответните длъжностни лица на съответните държави членки да се разбират взаимно. Езиковите бариери често възпрепятстват трансграничния обмен на информация. Поради тази причина следва да се установят правила относно използването на езици, на които да се предоставят исканията за информация, подавани до единните звена за контакт, информацията, която трябва да бъде предоставена от единните звена за контакт, както и всяка друга комуникация, свързана с тях, като например отказите и разясненията. Тези правила следва да постигнат баланс между, от една страна, зачитането на езиковото многообразие в рамките на Съюза и поддържането на възможно най-ограничени разходи за писмен превод, и от друга страна, оперативните нужди, свързани с адекватен и бърз трансграничен обмен на информация. Поради това държавите членки следва да изготвят списък, съдържащ един или повече официални езици на Съюза по техен избор, но съдържащ и един език, който е широко разбираем и използван на практика, а именно английски.

(18) Приоритет е по-нататъшното развитие на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) като център на Съюза за информация относно престъпността. Ето защо, когато се обменя информация или всякаква свързана с нея комуникация, независимо дали това се извършва въз основа на искане за информация, подадено до единно звено за контакт или правоприлагащ орган, или по тяхна собствена инициатива, копие от този обмен следва да се изпрати на Европол, но само доколкото става въпрос за престъпления, попадащи в обхвата на целите на Европол. На практика това може да се направи чрез отметка по подразбиране в съответната клетка SIENA.

(19) Следва да се спре увеличаването на броя на каналите за комуникация, използвани за предаване на информация между държавите членки в областта на правоприлагането и на комуникацията, свързана с това предаване, тъй като това възпрепятства адекватния и бърз обмен на такава информация. Поради това използването на приложението за мрежа за сигурен обмен на информация,

---

61 Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

62 Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

наречено SIENA, което се управлява от Европол в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794, следва да стане задължително за всички такива предавания и комуникации по настоящата директива, включително изпращането на искания за информация, подадени до единните звена за контакт и пряко до правоприлагащите органи, предоставянето на информация при такива искания и по собствена инициатива, комуникацията относно отказите и разясненията, както и копия до единните звена за контакт и Европол. За тази цел всички единни звена за контакт, както и всички правоприлагащи органи, които могат да участват в такъв обмен, следва да бъдат пряко свързани със SIENA. В това отношение обаче следва да се предвиди преходен период, за да се даде възможност за пълното въвеждане на SIENA.

(20) С цел опростяване, улесняване и по-добро управление на информационните потоци, всяка държава членка следва да създаде или определи единно звено за контакт, компетентно за координиране на обмена на информация съгласно настоящата директива. Единните звена за контакт следва по-специално да допринесат за намаляване на разпокъсаността на средата на правоприлагащите органи, по-специално по отношение на информационните потоци, в отговор на нарастващата необходимост от съвместна борба с трансграничната престъпност, като трафика на наркотици и тероризма. За да могат единните звена за контакт ефективно да изпълняват координационните си функции по отношение на трансграничния обмен на информация за целите на правоприлагането съгласно настоящата директива, следва да им бъдат възложени редица специфични, минимални задачи и също така да разполагат с определен минимален капацитет.

(21) Този капацитет на единните звена за контакт следва да включва достъп до цялата налична информация в собствената им държава членка, включително чрез лесен достъп до всички съответни бази данни и платформи на Съюза и международни бази данни и платформи, в съответствие с реда и условията, определени в приложимото право на Съюза и национално право. За да бъдат в състояние да изпълнят изискванията на настоящата директива, особено тези относно сроковете, на единните звена за контакт следва да бъдат предоставени адекватни ресурси, включително подходящи възможности за превод, и възможност да функционират денонощно. В това отношение наличието на приемно бюро, което е в състояние да проверява, обработва и насочва входящите искания за информация, може да повиши тяхната ефикасност и ефективност. Този капацитет следва също така да включва звената да разполагат по всяко време с достъп до съдебни органи, компетентни да предоставят необходимите съдебни разрешения. На практика това може да се осъществи, например, като се гарантира физическото присъствие или функционалната наличност на такива съдебни органи в помещенията на единното звено за контакт или прякото им разположение при повикване.

(22) За да могат ефективно да изпълняват координационните си функции съгласно настоящата директива, единните звена за контакт следва да бъдат съставени от представители на националните правоприлагащи органи, чието участие е необходимо за адекватния и бърз обмен на информация съгласно настоящата директива. Въпреки че е от компетентността на всяка държава членка да вземе решение относно конкретната организация и състав на звената, за да изпълни това изискване, горепосочените представители могат да са от полицейски, митнически и други правоприлагащи органи, компетентни за предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления, както и евентуални звена за

контакт за регионалните и двустранните служби, като например служители за връзка и аташета, командировани или назначени в други държави членки и съответните правоприлагащи органи на Съюза, като например Европол. Въпреки това, в интерес на ефективната координация, единните звена за контакт следва да бъдат съставени като минимум от представители на националното звено на Европол, бюрото SIRENE, звеното за данни за пътниците и националното централно бюро на Интерпол, както е установено съгласно съответното законодателство и независимо от това, че настоящата директива не се прилага за обмена на информация, специално регламентиран от това законодателство на Съюза.

(23) Въвеждането от страна на единните звена за контакт и функционирането на единна електронна деловодна система с определени минимални функции и възможности е необходимо, за да се даде възможност на звената да изпълняват задачите си съгласно настоящата директива по ефективен и ефикасен начин, по-специално по отношение на управлението на информацията.

(24) За да се даде възможност за необходимия мониторинг и оценка на прилагането на настоящата директива, от държавите членки следва да се изисква да събират и ежегодно да предоставят на Комисията определени данни. Това изискване е необходимо, по-специално, за да се преодолее липсата на съпоставими данни, определящи количествено съответния обмен на информация, и също така за да се улесни задължението на Комисията за докладване.

(25) Трансграничният характер на престъпността и тероризма изисква държавите членки да разчитат една на друга за борба с такива престъпления. Адекватните и бързи информационни потоци между съответните правоприлагащи органи и Европол не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен, ако държавите членки действат самостоятелно. Поради мащаба и последиците от действието това може да бъде постигнато по-добре на равнището на Съюза чрез установяването на общи правила за обмен на информация. Следователно Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(26) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане. Доколкото настоящата директива представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящата директива Дания следва да вземе решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да я въведе в националното си право.

(27) Настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета[63]; следователно Ирландия участва в приемането на настоящата директива и е обвързана от нея.

---

63 Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г.).

(28) По отношение на Исландия и Норвегия настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген[64] , които попадат в областта, посочена в член 1, буква З от Решение 1999/437/ЕО на Съвета[65].

(29) По отношение на Швейцария настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген[66] , които попадат в областта, посочена в член 1, буква З от Решение 1999/437/ЕО на Съвета, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета[67] и с член 3 от Решение 2008/149/ПВР на Съвета[68].

(30) По отношение на Лихтенщайн настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген[69] , които попадат в областта, посочена в член 1, буква З от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета[70] и с член 3 от Решение 2011/349/ЕС на Съвета[71],

---

64 ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

65 Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г.).

66 ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

67 Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г.).

68 Решение 2008/149/ПВР на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г.).

69 ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

70 Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г.).

71 Решение 2011/349/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1
Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява правила за обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки, когато това е необходимо за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления.

   По-специално настоящата директива установява правила относно:

   а) исканията за информация, подадени до единните звена за контакт, създадени или определени от държавите членки, и по-специално относно съдържанието на тези искания, задължителните срокове за предоставяне на исканата информация, основанията за отказ на такива искания и канала за комуникация, който да се използва във връзка с такива искания;

   б) предоставянето по собствена инициатива на съответната информация на единните звена за контакт или на правоприлагащите органи на други държави членки, и по-специално относно ситуациите и начина, по който тази информация трябва да бъде предоставена;

   в) канала за комуникация, който да се използва за целия обмен на информация и информацията, която се предоставя на единните звена за контакт във връзка с прекия обмен на информация между правоприлагащите органи на държавите членки;

   г) създаването, задачите, състава и компетентността на единното звено за контакт, включително относно въвеждането на единна електронна деловодна система за изпълнението на неговите задачи.

2. Настоящата директива не се прилага за обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления, които са специално уредени в други актове на правото на Съюза.

3. Настоящата директива не налага задължение на държавите членки:

   а) да получават информация посредством принудителни мерки, предприети в съответствие с националното право, с цел да я предоставят на правоприлагащите органи на други държави членки;

   б) да съхраняват информация за целта, посочена в буква а);

развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение по-специално на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество (ОВ L 160, 18.6.2011 г.).

в) да предоставят информация на правоприлагащите органи на други държави членки, която да се използва като доказателство в съдебни производства.

4. Настоящата директива не установява право на използване на информацията, предоставена в съответствие с настоящата директива, като доказателство в съдебни производства.

Член 2
Определения

За целите на настоящата директива:

(1) „правоприлагащ орган“ означава всеки орган на държавите членки, компетентен съгласно националното право за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления;

(2) „престъпления“ означава всяко от следните деяния:

а) престъпления, посочени в член 2, параграф 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета[72];

б) престъпления, посочени в член 3, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2016/794;

в) данъчни престъпления по отношение на преки и косвени данъци, както са установени в националното право ;

(3) „информация“ означава всяко съдържание, отнасящо се до едно или повече физически лица, факти или обстоятелства от значение за правоприлагащите органи във връзка с изпълнението на техните задачи съгласно националното право за предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления;

(4) „налична“ информация означава информация, с която разполагат единното звено за контакт или правоприлагащите органи на замолената държава членка, или информация, която тези единни звена за контакт или тези правоприлагащи органи могат да получат от други публични органи или от частноправни субекти, установени в тази държава членка, без принудителни мерки;

(5) „SIENA“ означава приложението за мрежа за сигурен обмен на информация, управлявано от Европол, което има за цел да улесни обмена на информация между държавите членки и Европол;

(6) „лични данни“ означава лични данни съгласно определението в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Член 3
Принципи на обмена на информация

Във връзка с всеки обмен на информация съгласно настоящата директива държавите членки гарантират, че:

[72] Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1).

а) всяка релевантна информация, налична при единното звено за контакт или правоприлагащите органи на държавите членки, се предоставя на единното звено за контакт или на правоприлагащите органи на други държави членки („принцип на наличност“);

б) условията за искане на информация от единното звено за контакт или правоприлагащите органи на други държави членки, както и условията за предоставяне на информация на единните звена за контакт и на правоприлагащите органи на други държави членки, са равностойни на условията, приложими за искане и предоставяне на подобна информация от и на техните собствени правоприлагащи органи („принцип на равностоен достъп“);

в) обозначената като поверителна информация, която е предоставена на единното звено за контакт или на правоприлагащите органи на друга държава членка, е защитена от тези правоприлагащи органи в съответствие с изискванията, определени в националното право на тази държава членка, които предоставят сходно ниво на поверителност („принцип на поверителност“).

Глава II

Обмен на информация чрез единните звена за контакт

Член 4

Искания за информация до единното звено за контакт

1. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт и, когато са взели такова решение, техните правоприлагащи органи подават искания за информация до единните звена за контакт на други държави членки в съответствие с условията, определени в параграфи 2—5.

   Когато държава членка реши, че — в допълнение към нейното единно звено за контакт — нейните правоприлагащи органи също могат да отправят искания за информация до единните звена за контакт на други държави членки, тя гарантира, че едновременно с подаването на такива искания тези органи изпращат копие от тези искания и всякаква друга комуникация, свързана с тях, до единното звено за контакт на тази държава членка.

2. Искания за информация до единното звено за контакт на друга държава членка се подават само когато са налице обективни причини да се счита, че:

   а) исканата информация е необходима и пропорционална за постигане на целта, посочена в член 1, параграф 1;

   б) исканата информация е налична при правоприлагащите органи на замолената държава членка.

3. Във всяко искане за информация до единното звено за контакт на друга държава членка се посочва дали то е спешно, или не.

   Искания за информация се считат за спешни, ако с оглед на всички относими факти и обстоятелства по разглеждания случай са налице обективни причини да се счита, че исканата информация попада в една или повече от следните категории:

а) тя е от съществено значение за предотвратяването на непосредствена и сериозна заплаха за обществената сигурност на държава членка;

б) тя е необходима за защита на жизненоважни интереси на дадено лице, които са изложени на непосредствен риск;

в) тя е необходима за приемане на решение, което може да включва запазването на ограничителни мерки, представляващи лишаване от свобода;

г) тя е изложена на непосредствен риск от загуба на актуалност, ако не бъде предоставена спешно.

4. Исканията за информация до единното звено за контакт на друга държава членка съдържат всички необходими обяснения, за да се даде възможност за тяхното адекватно и бързо обработване в съответствие с настоящата директива, включително най-малко следното:

а) описание на исканата информация, което е възможно най-подробно, като се имат предвид дадените обстоятелства;

б) описание на целта, за която се иска информацията;

в) обективните причини, според които се счита, че исканата информация е налична при правоприлагащите органи на замолената държава членка;

г) обяснение на връзката между целта и лицето или лицата, за които се отнася информацията, когато е приложимо;

д) причините, поради които искането се счита за спешно, когато е приложимо.

5. Исканията за информация до единното звено за контакт на друга държава членка се подават на един от езиците, включени в списъка, изготвен от замолената държава членка и публикуван в съответствие с член 11.

Член 5

Предоставяне на информация въз основа на искания до единното звено за контакт

1. При спазване на параграф 2 от настоящия член и на член 6, параграф 3, държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт предоставя исканата информация в съответствие с член 4 във възможно най-кратък срок и при всички случаи в рамките на следните срокове, според случая:

а) осем часа за спешни искания, свързани с информация, налична при правоприлагащите органи на замолената държава членка, без да е необходимо да получават съдебно разрешение;

б) три календарни дни за спешни искания, свързани с информация, налична при правоприлагащите органи на запитаната държава членка, за която има изискване за получаване на съдебно разрешение;

в) седем календарни дни за всички искания, които не са спешни.

Сроковете, предвидени в първа алинея, започват да текат от момента на получаване на искането за информация.

2. Когато, съгласно националното ѝ право в съответствие с член 9, исканата информация е налична само след получаване на съдебно разрешение,

замолената държава членка може да се отклони от сроковете, посочени в параграф 1, доколкото това е необходимо за получаване на такова разрешение.

В такива случаи държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт извършва следните две действия:

i) незабавно информира единното звено за контакт или, когато е приложимо, правоприлагащия орган на молещата държава членка за очакваното забавяне, като посочва продължителността на очакваното забавяне и причините за него;

ii) впоследствие го актуализира и предоставя исканата информация във възможно най-кратък срок след получаване на съдебното разрешение.

3. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт предоставя информацията, поискана в съответствие с член 4, на единното звено за контакт или, когато е приложимо, на правоприлагащия орган на молещата държава членка на езика, на който е подадено искането за информация в съответствие с член 4, параграф 5.

Държавите членки гарантират, че когато тяхното единно звено за контакт предоставя исканата информация на правоприлагащия орган на молещата държава членка, едновременно с това то изпраща копие от информацията и на единното звено за контакт на тази държава членка.

Член 6

Откази на искания за информация

1. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт отказва да предостави информацията, поискана в съответствие с член 4, само доколкото е налице някое от следните основания:

а) исканата информация не е налична при единното звено на контакт и правоприлагащите органи на замолената държава членка;

б) искането за информация не отговаря на изискванията, посочени в член 4;

в) съдебното разрешение, което се изисква съгласно националното право на замолената държава членка в съответствие с член 9, е било отказано;

г) исканата информация представлява лични данни, различни от тези, които попадат в категориите лични данни, посочени в член 10, буква и);

д) има обективни причини да се счита, че предоставянето на исканата информация:

i) би противоречало на съществените интереси, свързани със сигурността на замолената държава членка;

ii) би застрашило успешното приключване на текущо разследване на престъпление; или;

iii) би увредило неоправдано жизненоважните интереси на физическо или юридическо лице.

Всеки отказ засяга само частта от исканата информация, за която се отнасят основанията, посочени в първа алинея, и когато е приложимо, оставя незасегнато задължението за предоставяне на останалите части от информацията в съответствие с настоящата директива.

2. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт информира единното звено за контакт или, когато е приложимо, правоприлагащия орган на молещата държава членка за отказа, като посочва причините за отказа в сроковете, предвидени в член 5, параграф 1.

3. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт незабавно отправя до единното звено за контакт или, когато е приложимо, до правоприлагащия орган на молещата държава членка искане за допълнителни разяснения, необходими за обработването на искане за информация, което в противен случай би било отказано.

Сроковете, посочени в член 5, параграф 1, спират да текат от момента, в който единното звено за контакт или, когато е приложимо, правоприлагащият орган на молещата държава членка получи искането за разяснения, до момента, в който единното звено за контакт на замолената държава членка получи разясненията.

4. Отказите, мотивите за отказите, исканията за разяснения и разясненията, посочени в параграфи 3 и 4, както и всяка друга комуникация, свързана с исканията за информация до единното звено за контакт на друга държава членка, се предават на езика, на който е подадено искането в съответствие с член 4, параграф 5.

Глава III

Друг обмен на информация

Член 7

Предоставяне на информация по собствена инициатива

1. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт или техните правоприлагащи органи предоставят по собствена инициатива всяка налична при тях информация на единните звена за контакт или на правоприлагащите органи на други държави членки, когато има обективни причини да се счита, че тази информация може да е от значение за тези държави членки за целта, посочена в член 1, параграф 1. Такова задължение обаче не съществува, доколкото причините, посочени в член 6, параграф 1, букви в), г) или д), се прилагат по отношение на такава информация.

2. Държавите членки гарантират, че когато тяхното единно звено за контакт или правоприлагащите им органи предоставят информация по собствена инициатива в съответствие с параграф 1, те правят това на един от езиците, включени в списъка, изготвен от замолената държава членка и публикуван в съответствие с член 11.

Държавите членки гарантират, че когато тяхното единно звено за контакт или правоприлагащите им органи предоставят подобна информация на правоприлагащия орган на друга държава членка, едновременно с това те изпращат копие от информацията и на единното звено за контакт на тази друга държава членка.

Член 8

Обмен на информация при искания, подадени пряко до правоприлагащите органи

Държавите членки гарантират, че когато единните звена за контакт или правоприлагащите органи подават искания за информация пряко до правоприлагащите органи на друга държава членка, техните единни звена за контакт или правоприлагащи органи, едновременно с изпращането на такива искания, с предоставянето на информация въз основа на такива искания или на всякаква друга комуникация, свързана с тях, изпращат също копие на единното звено за контакт на другата държава членка, а когато изпращачът е правоприлагащ орган — и на единното звено за контакт на собствената си държава членка.

Глава IV

Допълнителни правила относно предоставянето на информация съгласно глави II и III

Член 9

Съдебно разрешение

1. Държавите членки не изискват съдебно разрешение за предоставянето на информация на единните звена за контакт или на правоприлагащите органи на друга държава членка съгласно глави II и III, когато такова изискване не се прилага по отношение на подобно предоставяне на информация на техните собствени единни звена за контакт или на собствените им правоприлагащи органи.
2. Държавите членки гарантират, че когато съгласно националното им право се изисква съдебно разрешение за предоставянето на информация на единните звена за контакт или на правоприлагащия орган на друга държава членка в съответствие с параграф 1, техните единни звена за контакт или правоприлагащи органи незабавно предприемат всички необходими стъпки в съответствие с националното им право, за да получат такова съдебно разрешение във възможно най-кратък срок.
3. Исканията за съдебно разрешение, посочено в параграф 1, се разглеждат и решават в съответствие с националното право на държавата членка на компетентния съдебен орган.

Член 10

Допълнителни правила за информацията, която представлява лични данни

Държавите членки гарантират, че когато тяхното единно звено за контакт или правоприлагащите им органи предоставят информация съгласно глави II и III, която представлява лични данни:

i) категориите предоставени лични данни остават ограничени до изброените в раздел Б, точка 2 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/794;

ii) техните единни звена за контакт или правоприлагащи органи също предоставят, едновременно и доколкото е възможно, необходимите елементи, които позволяват на единното звено за контакт или на правоприлагащия орган на другата държава членка да оцени

степента на точност, пълнота и надеждност на личните данни, както и степента, в която личните данни са актуални.

Член 11

Списък на езиците

1. Държавите членки съставят и актуализират списък на един или повече от официалните езици на Съюза, на които тяхното единно звено за контакт е в състояние да предоставя информация при поискване или по собствена инициатива. Този списък включва английски език.

2. Държавите членки предоставят на Комисията тези списъци, както и всички техни актуализации. Комисията публикува тези списъци, както и всички техни актуализации, в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 12

Предоставяне на информация на Европол

Държавите членки гарантират, че когато техните единни звена за контакт или правоприлагащи органи изпращат искания за информация, предоставят информация въз основа на такива искания, предоставят информация по собствена инициатива или извършват друга комуникация, свързана с тях, съгласно глави II и III, те също така изпращат копие от тях на Европол, доколкото информацията, с която е свързана комуникацията, се отнася до престъпления, попадащи в обхвата на целите на Европол в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794.

Член 13

Използване на SIENA

1. Държавите членки гарантират, че когато техните единни звена за контакт или правоприлагащи органи изпращат искания за информация, предоставят информация въз основа на такива искания, предоставят информация по собствена инициатива или изпращат друга комуникация, свързана с тях, съгласно глави II и III или съгласно член 12, те използват SIENA.

2. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт, както и всички техни правоприлагащи органи, които могат да участват в обмена на информация съгласно настоящата директива, са пряко свързани със SIENA.

Глава V

Единно звено за контакт за обмен на информация между държавите членки

Член 14

Създаване, задачи и компетентност

1. Всяка държава членка създава или определя едно национално единно звено за контакт, което да бъде централна структура, отговаряща за координирането на обмена на информация съгласно настоящата директива.

2. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт е оправомощено да изпълнява най-малко всяка от следните задачи:

а) да получава и оценява искания за информация;

б) да предава исканията за информация към съответния национален правоприлагащ орган или органи и, когато е необходимо, да координира между тях обработването на такива искания и предоставянето на информация в съответствие с тях;

в) да анализира и структурира информацията с оглед на предоставянето ѝ на единните звена за контакт и, когато е приложимо, на правоприлагащите органи на други държави членки;

г) при поискване или по собствена инициатива да предоставя информация на единните звена за контакт и, когато е приложимо, на правоприлагащите органи на други държави членки в съответствие с членове 5 и 7;

д) да отказва да предоставя информация в съответствие с член 6 и при необходимост да иска разяснения в съответствие с член 6, параграф 3;

е) да изпраща искания за информация до единните звена за контакт на други държави членки в съответствие с член 4 и при необходимост да предоставя разяснения в съответствие с член 6, параграф 3.

3. Държавите членки гарантират, че:

а) тяхното единно звено за контакт има достъп до цялата информация, налична при правоприлагащите им органи, доколкото това е необходимо за изпълнение на задачите му съгласно настоящата директива;

б) тяхното единно звено за контакт изпълнява задачите си 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата;

в) тяхното единно звено за контакт разполага с необходимия персонал, ресурси и капацитет, включително за превод, за да изпълнява задачите си по адекватен и бърз начин в съответствие с настоящата директива, и по-специално в съответствие със сроковете, посочени в член 5, параграф 1;

г) съдебните органи, компетентни да предоставят съдебните разрешения, изисквани съгласно националното право в съответствие с член 9, са на разположение на единното звено за контакт 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата.

4. В срок от един месец от създаването или определянето на тяхното единно звено за контакт държавите членки уведомяват Комисията за това. Те актуализират тази информация, когато е необходимо.

Комисията публикува тези уведомления, както и всички техни актуализации, в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 15
Състав

1. Държавите членки определят организацията и състава на своето единно звено за контакт по такъв начин, че то да може да изпълнява задачите си съгласно настоящата директива по ефикасен и ефективен начин.

2. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт се състои от представители на националните правоприлагащи органи, чието участие е

необходимо за адекватния и бърз обмен на информация съгласно настоящата директива, включително най-малко представители на следните органи, доколкото съответната държава членка е задължена от съответното законодателство да създаде или определи такива звена или бюра:

а) националното звено на Европол, създадено с член 7 от Регламент (ЕС) 2016/794;

б) бюрото SIRENE, създадено с член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета[73];

в) звеното за данни за пътниците, създадено с член 4 от Директива (ЕС) 2016/681;

г) националното централно бюро на Интерпол (НЦБ), създадено с член 32 от Устава на Международната организация на криминалната полиция – Интерпол.

Член 16
Деловодна система

1. Държавите членки гарантират, че тяхното единно звено за контакт въвежда и администрира единна електронна деловодна система, която да служи за хранилище, позволяващо на единното звено за контакт да изпълнява задачите си съгласно настоящата директива. Деловодната система има най-малко всяка от следните функции и възможности:

а) записване на входящите и изходящите искания за информация, посочени в членове 5 и 8, както и на всякаква друга комуникация с единните звена за контакт и, когато е приложимо, с правоприлагащите органи на други държави членки във връзка с такива искания, включително информацията относно отказите, исканията за предоставянето на разяснения и самите разяснения, посочени съответно в член 6, параграфи 2 и 3;

б) записване на комуникацията между единното звено за контакт и националните правоприлагащи органи съгласно член 15, параграф 2, буква б);

в) записване на предоставянето на информация на единните звена за контакт и, когато е приложимо, на правоприлагащите органи на други държави членки в съответствие с членове 5, 7 и 8;

г) съпоставяне на входящите искания за информация, посочени в членове 5 и 8, с информацията, налична при единното звено за контакт, включително информацията, предоставена в съответствие с член 5, параграф 3, втора алинея и член 7, параграф 2, втора алинея, и друга относима информация, записана в деловодната система;

[73] Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312 7.12.2018 г., стр. 56).

д) осигуряване на адекватни и бързи последващи действия във връзка с входящите искания за информация, посочени в член 4, по-специално с оглед на спазването на сроковете за предоставяне на исканата информация, посочени в член 5;

е) оперативна съвместимост със SIENA, като по-специално се гарантира, че входящата комуникация чрез SIENA може да бъде записвана директно в деловодната система и че изходящата комуникация чрез SIENA може да бъде изпращана директно от деловодната система;

ж) генериране на статистически данни по отношение на обмена на информация съгласно настоящата директива за целите на оценката и мониторинга, по-специално за целите на член 17;

з) регистриране на достъпа и на други дейности по обработване във връзка с информацията, съдържаща се в деловодната система, за целите на отчетността и киберсигурността.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че всички рискове, свързани с киберсигурността, отнасящи се до деловодната система, по-специално по отношение на нейната архитектура, управление и контрол, се управляват и разглеждат по предпазлив и ефективен начин, както и че са предвидени подходящи предпазни мерки срещу неразрешен достъп и злоупотреба.

3. Държавите членки гарантират, че всички лични данни, обработвани от тяхното единно звено за контакт, се съдържат в деловодната система само докато това е необходимо и пропорционално за целите, за които се обработват личните данни, и впоследствие се заличават неотменимо.

Глава VI

Заключителни разпоредби

Член 17
Статистика

1. Държавите членки предоставят на Комисията статистически данни за обмена на информация с други държави членки съгласно настоящата директива до 1 март всяка година.

2. Тези статистическите данни обхващат като минимум:

а) броя на исканията за информация, подадени от тяхното единно звено за контакт и от техните правоприлагащи органи;

б) броя на исканията за информация, които са получени и на които е отговорено от единното звено за контакт и от правоприлагащите органи, разбити по спешност (спешни и неспешни искания) и по държави членки, получаващи информацията;

в) броя на исканията за информация, отказани съгласно член 6, разбити по молещи държави членки и по основания за отказ;

г) броя на случаите, в които сроковете, посочени в член 5, параграф 1, не са били спазени поради необходимостта да се получи съдебно разрешение в

съответствие с член 5, параграф 2, разбити по държави членки, подали съответните искания за информация.

Член 18

Докладване

1. До *[датата на влизане в сила + 3 години]* Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на изпълнението на настоящата директива.

2. До *[датата на влизане в сила + 5 години]* Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на ефикасността и ефективността на настоящата директива. Комисията взема предвид информацията, предоставена от държавите членки, както и всяка друга имаща отношение информация, свързана с транспонирането и изпълнението на настоящата директива. Въз основа на тази оценка Комисията взема решение относно подходящите последващи действия, включително, ако е необходимо, законодателно предложение.

Член 19

Изменения на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген

От [*датата, посочена в член 21, параграф 1, първа алинея*] Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген се изменя, както следва:

i) Член 39 се заменя с настоящата директива, доколкото този член се отнася до обмена на информация за целите, посочени в член 1, параграф 1 от настоящата директива;

ii) Член 46 се заличава.

Член 20

Отмяна

Рамково решение 2006/960/ПВР се отменя, считано от [датата, посочена в член 21, параграф 1, първа алинея].

Позоваванията на това рамково решение се тълкуват като позовавания на съответстващите разпоредби на настоящата директива.

Член 21

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от [*датата на влизане в сила + 2 години*]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

   Те прилагат посочените разпоредби от тази дата. Държавите членки обаче прилагат член 13 от [*датата на влизане в сила + 4 години*].

   Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 22

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз.*

Член 23

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*